

Évtizedek óta kutatom lakóhelyem, s már közel 10-éve Döge és környékének élővilágát. A nyáron csak az ízeltlábú fajok határozása már megközelítette az 500 fajt! Ezt csak afféle tudományos hobbiként végzem, senki nem kért fel rá, s még nincs vége. Bár rég óta keresem, de sohasem leltem a nyomára az egyik legszebb lepkénknek a kis és nagy színjátszó lepkének. Az elmúlt hetek forróságában most két helyről is sikerült bizonyítani jelenlétét. Dögében a Szebecse-érben a sárga aranyvessző dzsungelében láttam elroppenni egy igen mozgékony példányt. Gyógynövénygyűjtők vágták s rakták kocsira a sűrű virágtömeget. Onnan repült fel. Fotót azonban nem tudtam készteni róla. A fiam még aznap Tornyospálczán a Jéki széli tarlóföldön is talált egy sajnos már elpusztult példányt. Erről fotót is készítettem. A többi felvételt Danku János készítette szintén Tornyospálczán a Kotyor nevű pangó vizes területen, néhány évvel ezelőtt. Azóta nem látták, vagy csupán elkerültük.

A kis színjátszó lepke nem gyakori látvány. Ritkasága miatt védelem alatt is áll. Természetvédelmi értéke 10-ezer Ft!

A lepke elülső [szárny](#) ának hossza 3,2–3,5 centiméter. A [nagy színjátszólepkéhez](#) (*Apatura iris*) *nagyon*

hasonló, de megkülönbözteti a két pótlólagos szemfolt az elülső szárny felső oldalán és a kifelé irányuló éles fog hiánya a hátulsó szárny fehér középszalagján. A hímek szárnya éles ibolyás vagy kékes interferenciaszínnel csillog. Ha megfelelő szögbe fordítjuk elénk tárul a fotókon is látható csodás látvány. Mintha egy trópusi pillangó lenne.

A kis színjátszólepke erdőszéleken, meszes talajú elegyes erdők tisztásain, erdei patakok mentén és különösen folyók, tavak menti [fűz–nyár ligeterdőkben](#) él. Sajnos eddig csak feltételeztem Döge füzeseiben is a jelenlétét, de megfigyelni, fotózni nem sikerült. Főleg nyárfák kicsorgó nedveit szívogatja, de állati ürülékeken is sokszor megjelenik a leírások szerint. A síkságokon két, a hegyvidéken évi egy nemzedéke fejlődik ki – utóbbi esetben júniustól augusztus végéig repül. Ez a nemzedék tűnt fel most nekünk is. A hernyója áttelel. Az áttelelés előtt és után is nyár és fűzfákon él.

A bemutató végére egy felhívás. Van még néhány nap a szünidőből. Aki lefotózza, s a képet a megtalálás helyével együtt bemutatja, értékes könyvajándékban részesül!

(Agárdy Sándor)

